

УДК 349.139

DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2019.33.162073>

К. Г. Шаповалова, аспірантка
Варненський вільний університет
імені Чорноризця Храбра
к.к. Чайка, Варна, Болгарія, 9007

РОЛЬ ПРОКУРОРА В ДОДЕРЖАННІ ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ОБМЕЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Досліджено питання процесуальної діяльності прокурора щодо додержання законності в кримінальному провадженні; проаналізовано питання обмежень та порушень конституційних прав та свобод на досудовому розслідуванні, гарантій законності досудового розслідування, розроблено конкретні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

Ключові слова: кримінальне провадження, законність, прокурор, органи розслідування, процесуальні гарантії.

Постановка проблеми. У Конституції України зазначається, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Саме держава в особі відповідних державних органів та посадових осіб має гарантувати кожному громадянину захист від злочинних посягань.

Під час кримінального провадження важливим гарантом дотримання законності, додержання прав і свобод людини та громадянина є прокурор. Стаття 36 КПК України чітко визначає, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при проведенні досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням.

На жаль, в Україні ступінь ризику порушення законності, прав учасників кримінального провадження залишається досить високим. Особливо це простежується під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведенні слідчих (розшукових) дій. Через недолугі реформи правоохоронних органів спостерігається звуження меж прокурорського нагляду, що призводить до зниження ефективності реалізації прокурором певних функцій. Наслідком зазначеного є низька якість та ефективність досудового розслідування, порушення законності при проведенні процесуальних дій та застосуванні примусових заходів до певних учасників кримінального провадження, відсутність єдиної спрямованості слідчого і прокурора на загальний результат досудового розслідування і солідарної відповідальності за його досягнення.

Отже, стан дотримання законності під час здійснення кримінального провадження сьогодні не є втішним, незважаючи на те, що в КПК України закріплено чимало процесуальних гарантій для недопущення порушень процесуального закону чи прийняття незаконних і неупереджених рішень. Аналіз доктринальних підходів до розуміння сутності діяльності прокурора в кримінальному провадженні, призначення й ролі в кримінальному провадженні, особливостей забезпечення ним дотримання законності під час досудового розслідування створює передумови для реформування чинного кримінального процесуального законодавства України, визначення напрямів удосконалення прокурорського нагляду за додержанням законності під час досудового розслідування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика забезпечення прокурором дотримання законності в кримінальному провадженні була й є предметом дослідження для багатьох учених. В Україні ці питання вивчали Ю. П. Аленін, В. Г. Гончаренко, Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Маляренко, М. М. Михеєнко, В. В. Назаров, В. Т. Нор, М. А. Погорецький, О. Ю. Татаров, В. М. Тертишник, Л. Д. Удалова, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило та ін. Разом

з тим дослідження кримінального процесуального законодавства України, літературних джерел, статистичних матеріалів, судово-слідчої практики дозволяє стверджувати, що сучасний етап вирішення проблеми забезпечення прокурором законності в кримінальному провадженні вимагає якісно нових підходів щодо її розуміння, створює нагальну потребу розробки концепції реалізації законності в кримінальному провадженні.

Мета статті полягає в дослідженні сучасних підходів до вирішення існуючих проблем процесуальної діяльності прокурора щодо додержання законності під час обмеження конституційних прав і свобод людини в кримінальному провадженні та внесенні науково обґрунтованих рекомендацій для вдосконалення чинного законодавства і практики його застосування.

Виклад основного матеріалу. У кримінальному провадженні дотримання владними суб'єктами законності сприяє створенню стабільної та юридично доцільної й оптимальної процедури провадження, процесуальному порядку проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, застосуванню заходів забезпечення кримінального провадження, унеможливорює та мінімізує юридичні помилки, створює необхідні гарантії встановлення істини, захисту прав і свобод учасників кримінального провадження. Ми погоджуємося з думкою О. С. Захарової, що законність передбачає, що вся система органів, уповноважених здійснювати юрисдикцію і (або) юрисдикційні повноваження, будується лише на законних підставах; повноваження щодо здійснення юрисдикції відповідають вимогам законів та інших нормативно-правових актів; за юрисдикційною діяльністю здійснюється ефективний державний контроль; забезпечується формування правосвідомості законотворчих громадян, які виконують юрисдикційні функції [1, с. 73].

Важливим напрямом діяльності прокурора в кримінальному провадженні є забезпечення дотримання законності. Для забезпечення належного рівня законності під час досудового розслідування прокурора наділено процесуальними засобами впливу, зокрема він може вилучити і передати будь-яке провадження (від одного органу досудового слідства іншому, від одного слідчого іншому); усунути слідчого від ведення досудового слідства, якщо той допустив порушення закону; скасувати незаконні і необґрунтовані постанови слідчих; надати письмові вказівки щодо розслідування кримінальних правопорушень, ініціювати проведення окремих слідчих (розшукових) дій та розшук осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, здійснювати повідомлення про підозру тощо.

Даючи згоду або затверджуючи відповідний процесуальний акт органу досудового розслідування, прокурор надає йому юридичної сили. Відмова прокурора в затвердженні процесуального рішення являє собою своєрідний попереджувальний захід щодо недопущення порушень закону.

Наглядаючи за досудовим розслідуванням, прокурор не повинен «пасивно» спостерігати за діяльністю учасників кримінального провадження та обмежувати свою діяльність очікуванням сигналів про порушення закону, а зобов'язаний активно виявляти такі порушення. Значною мірою діяльність прокурора повинна спрямовуватися на попередження і усунення помилок, спричинених неправильною оцінкою слідчої ситуації, недостатнім рівнем професійної майстерності чи недостатнім досвідом роботи слідчих [2, с. 28; 3, с. 45].

Разом з тим окремим завданням прокурора на досудовому розслідуванні, на реалізацію якого спрямовано відповідний напрям прокурорської діяльності є захист прав і законних інтересів учасників кримінального провадження, оскільки пріоритетною базовою цінністю законності є конституційні права і свободи людини. Права і свободи людини та законність – тісно взаємопов'язані явища. Цей взаємозв'язок полягає в тому, що, з одного боку, поза законності права і свободи людини не можуть бути реалізовані, оскільки законність є їх найважливішою гарантією. З іншого – безпосередньо права і свободи, їх наявність та реалізація є показником стану законності і демократії в суспільстві.

М. І. Мичко зазначив, що на стадії досудового розслідування прокурор вирішує два взаємопов'язаних завдання: з одного боку, як охоронець закону, він піклується про права

і законні інтереси підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого та інших учасників досудового слідства, стежить за дотриманням порядку розслідування, з іншого – як учасник досудового слідства, він сприяє розкриттю і розслідуванню злочину, притягненню винних осіб до встановленої законом відповідальності [4, с. 329-330]. Захист прав і свобод людини та громадянина є міжфункціональним завданням прокурора, яке він реалізує при виконанні всіх без виключення покладених на нього законом функцій [5, с. 9]. Вказівку на необхідність захисту прокурором прав і законних інтересів громадян містить як ст. 1 Закону України «Про прокуратуру», установлюючи загальні завдання прокурорської діяльності, так і ст. 2 КПК України, яка безпосередньо відносить охорону прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження до завдань кримінального провадження.

Вважаємо, що необхідно чітко визначити коло осіб, на захист прав та законних інтересів яких спрямована така діяльність прокурора. Так, у п. 25 ст. 3 КПК України визначено поняття «учасники кримінального провадження». Разом з тим, очевидно, що цей перелік є надмірно широким. На досудовому розслідуванні беруть участь не всі учасники кримінального провадження.

У науковій юридичній літературі наголошується, що реалізація повноважень прокурора однаковою мірою спрямована як на захист прав і законних інтересів осіб та організацій, які потерпіли від злочинів, так і на захист особи від необґрунтованої і незаконної підозри, обвинувачення, обмеження прав та свобод [6, с. 28; 7, с. 74]. Таким чином, на досудовому розслідуванні можна виокремити двох основних суб'єктів, захист прав яких має забезпечувати прокурор: це підозрюваний і потерпілий. Факультативним суб'єктом ми вважаємо заявника, оскільки в багатьох випадках ним виступає потерпілий. Щодо інших учасників кримінального провадження, які можуть фігурувати на цьому етапі, як-от цивільний позивач, свідки, експерт, спеціаліст та інші, прокурор теж повинен забезпечувати їхні права, проте вказана діяльність, з огляду на другорядну процесуальну роль цих суб'єктів, перебуває за межами даного дослідження.

Отже, зміст правозахисної діяльності прокурора на досудовому розслідуванні становить власне забезпечення прав і законних інтересів вищевказаних учасників кримінального провадження. При цьому до предмета прокурорського нагляду належить додержання закону щодо набуття цими суб'єктами відповідного процесуального статусу, додержання їх прав і обов'язків органами досудового розслідування, а в разі порушення цих прав – їх відновлення та притягнення до відповідальності винних у цьому осіб.

Р. Р. Трагнюк вважає, що захист конституційних прав і свобод підозрюваного на досудовому слідстві є одним з ключових завдань держави та її органів, на яких покладено здійснення кримінального переслідування, і доводить, що особлива роль в забезпеченні прав підозрюваного на досудовому слідстві належить прокурорському нагляду [8, с. 117-118]. Хоча на початковому етапі досудового розслідування можливості забезпечення прокурором прав цього учасника кримінального провадження дещо обмежені, проте їх належна реалізація закладає основу правового захисту підозрюваного при подальшому розвитку процесу. Отже, забезпечення прав підозрюваного посідає пріоритетне місце в правозахисній діяльності прокурора на досудовому розслідуванні.

Зазначимо, що прокурорський нагляд за додержанням прав підозрюваного варіюється залежно від підстав набуття останнім процесуального статусу. У разі повідомлення особі про підозру слідчий, прокурор або інша уповноважена службова особа (особа, якій законом надано право здійснювати затримання) зобов'язані невідкладно повідомити підозрюваному про його права. На жаль, у КПК України відсутнє закріплення обов'язку уповноваженої особи роз'яснити підозрюваному суть підозри. Відповідно ж до ч. 3 ст. 42 КПК України першим і найважливішим правом кожного підозрюваного (та й обвинуваченого) є право знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють. Тому сутність підозри повинна бути відразу роз'яснена особі на зрозумілому для неї рівні. Вважаємо за доцільне ст. 276 КПК України доповнити частиною четвертою в такій редакції: «Слідчий, прокурор або інша уповноважена службова особа (особа, якій

законом надано право здійснювати затримання) зобов'язані роз'яснити підозрюваному сутність підозри».

Після повідомлення про підозру необхідно допитати підозрювану особу з приводу винесеного їй такого повідомлення. Допит підозрюваного, хоча й не передбачений як обов'язковий етап повідомлення про підозру, найчастіше проводиться якнайшвидше після такого повідомлення. Для забезпечення ефективної реалізації даного положення слід висловити пропозицію щодо доповнення ст. 276 КПК України частиною п'ятою, у якій зазначити: «Після вручення особі повідомлення про підозру та роз'яснення його суті слідчий чи прокурор негайно проводить допит підозрюваного. У випадку неможливості негайного проведення допиту з поважних причин, такий допит повинен бути проведений у найкоротший строк». У зв'язку з тим, що повідомлення про підозру є формою початку кримінального переслідування особи, саме відповідно до змісту повідомлення про підозру до особи можуть бути застосовані ті чи інші запобіжні заходи, а також визначається фактичний напрямок подальшого розслідування.

Прокурорський нагляд за повідомленням особі про підозру передбачає наглядові повноваження прокурора на всіх етапах даної процесуальної дії: при складанні повідомлення про підозру, при врученні його особі, а також при його зміні. При цьому, роль прокурора полягає не лише в перевірці дотримання законності під час повідомлення особі про підозру щодо його своєчасності, правильності складання тощо. Прокурор залежно від передбаченого КПК України випадку повідомлення про підозру перевіряє також законність затримання особи, застосування щодо неї запобіжного заходу тощо.

Зазначимо, що після повідомлення та набуття статусу підозрюваного, обсяг прав особи значно звужується, а в слідчого з'являється більше повноважень і можливостей застосування до особи заходів забезпечення кримінального провадження, що призводить до суттєвого обмеження конституційних прав такої особи.

На підставі зазначеного можна дійти висновку, що закріплення в процесуальному законодавстві засади законності не виключає необхідності під час кримінального провадження обмежувати конституційні права і свободи людини. Обмеження прав і свобод людини допустимі й необхідні в провадженні, але у визначених законом межах, є вимушеними і мають застосовуватися за крайньої необхідності на принципах дотримання суворої законності й обґрунтованості.

Органи розслідування, прокурор й суд під час кримінального провадження повинні мати можливість втручання в ті чи інші процеси, що можуть вплинути на дослідження обставин кримінального провадження, але в усіх випадках таке втручання у справи особи має здійснюватися на підставі закону, юридичних процедур, з дотриманням загальної умови невід'ємності системи основних прав і свобод. Фактично законність є тією гранню, яка обмежує свободу кожного заради свободи всіх, виступає гарантом належної поведінки всіх зацікавлених учасників провадження.

Обмеження прав і свобод як правомірне вторгнення в цю галузь вимагає особливого режиму: наявність підстав для втручання, передбачених законом; застосування обмежень лише в передбачених кримінальним процесуальним законодавством України випадках; застосування обмежень лише службовою особою, наділеною відповідними процесуальними повноваженнями, що закріплені в КПК України; дотримання встановленої законом процедури застосування обмеження; обґрунтованість прийняття процесуальних рішень, що обмежують права учасників кримінального провадження; чітке визначення в законі суб'єктів обмеження конституційних прав; наявність механізму судового контролю, прокурорського нагляду, відомчого контролю за законністю й обґрунтованістю обмежень, а також надання особі, права і свободи якої обмежені, права на судовий захист.

У випадку обмеження конституційних прав і свобод особи прокурор повинен перевіряти законність підстав, які стали приводом для застосування до особи певних обмежень її прав, може та повинен вживати заходів щодо усунення порушень процесуального закону при затриманні та обранні запобіжного заходу, а також недопущення порушення

закону при вирішенні питання про повідомлення про підозру чи під час проведення будь-яких інших процесуальних дій.

Зауважимо, що обмеження прав не має нічого спільного з порушенням конституційних прав та порушенням законності під час кримінального провадження. Саме тому в кримінальному провадженні необхідно чітко розмежовувати поняття обмеження конституційних прав і свобод від порушення закону під час проведення процесуальних дій чи прийняття процесуальних рішень, чи порушення конституційних прав людини.

Ми погоджуємося з твердженнями В. В. Назарова, що обмеження конституційних прав людини в кримінальному провадженні – це передбачене кримінальним процесуальним законодавством звуження обсягу гарантованих Основним законом держави прав і свобод підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, потерпілого, свідка з боку суб'єктів, які провадять досудове розслідування та здійснюють правосуддя, а порушення конституційних прав людини – це необумовлені фактичними обставинами справи і непідтвержені належним чином сукупністю доказів у справі, а також пов'язані з незаконними методами ведення дізнання та досудового слідства дії і рішення органів, які провадять розслідування та здійснюють правосуддя [9, с. 5, 6].

Вітчизняні вчені постійно наголошують, що органи досудового розслідування, прокурор, суд та інші представники влади мають обов'язок неухильно дотримуватися вимог кримінального процесуального закону під час виконання своїх обов'язків у межах кримінального провадження. Будь-яке порушення процесуального закону має бути усунуто. На думку В. В. Молдавана та А. В. Молдавана, ніщо не може виправдати порушення законності. Ураховуючи вимоги життя, закони можуть змінюватись, але в жодному разі не повинні порушуватись [10, с. 10]. С. П. Желтобрюхов стверджував, що порушення законності – це не лише невиконання законів, а й порушення, ослаблення складного механізму забезпечення правильного і неухильного застосування законів, і, особливо, створення для цього необхідних умов і гарантій [11, с. 14]. Більш розгорнуте визначення порушення законності надав А. Т. Боннер. Науковець порушенням законності вважає будь-які порушення закону, недотримання або невиконання вимог закону органами держави, посадовими особами, громадянами. Будь-яке протиправне діяння (або бездіяльність), поведінка, вчинок, що суперечать закону, є порушенням законності. Таке розуміння порушень законності ґрунтується на сутності законності, оскільки ця сутність полягає в дотриманні та виконанні законів усіма, порушенням законності буде будь-яке недотримання і невиконання вимог закону хто б то не був [12, с. 189].

На жаль, сьогодні в Україні спостерігаємо наступ на засаду законності, який почався зі скасування «загального нагляду» прокуратури за дотриманням законів, а в подальшому логічним продовженням цього стало внесення змін до ст. 129 Конституції від 2 червня 2016 р., згідно з якими вилучено засаду законності з переліку конституційних засад судочинства.

Ми повністю підтримуємо погляди І. І. Котюка, що відмова від засади законності – це шлях до беззаконня. Законність є не лише процедурним, а й онтологічним (сутнісним) засобом забезпечення верховенства права. Не випадково в системі правових норм розрізняють норми матеріального і норми процесуального права, які є підґрунтям різних галузей права та величезної кількості різноманітних правових інститутів, сама наявність яких свідчить про те, що регламентація суспільних відносин не зводиться до врегулювання лише питань, пов'язаних з правами людини, а стосується й безлічі тих питань, які не стосуються прав людини взагалі. Якщо ж при цьому від обов'язковості вказаних норм відмовитися, то який тоді взагалі сенс у регулюванні ними суспільних відносин? Тобто відмова від засади законності передбачає узаконення можливості їх ігнорування, дискредитацію самої суті правовідносин, а в підсумку – відкриває шлях до беззаконня [13, с. 13].

Наслідком вищезазначеного стало те, що все частіше в державі стали проводитися незаконні, навіть масові, обшуки, із залученням різних спецпідрозділів та застосуванням фізичної сили і спеціальних засобів, у т.ч. з явним порушенням вимог КПК України.

Лише в 2017 р. кількість звернень до суду для проведення обшуку порівняно з 2012 р. збільшилася в 45 разів! При цьому близько 85 % таких звернень задовольняються судами [14]. Це є свідченням того, що в державі поступово починає діяти не сила закону, а закон сили.

У 2017 році рівень незаконного насильства в поліції майже зрівнявся з аналогічними показниками 2010 р. Оціночна кількість людей, які стали жертвами умисного заподіяння працівниками поліції побиття, страждань чи катувань, зросла з 409 080 осіб у 2015 р. до 641 326 осіб у 2017 р., а тих, які стали жертвами катувань, також зросла з 62 935 осіб у 2015 р. до майже 96 тис. осіб у 2017 р. [15, с. 20].

У цілому спостерігається криза законності в діяльності правоохоронних органів. Це простежується в їх незбалансованості, постійних конфліктах, зростанні недовіри громадськості до них. Органи розслідування демонструють повну безвідповідальність за розкриття кримінальних правопорушень, бездіяльність та безконтрольність.

У зв'язку із зазначеним перед прокурорами наразі постає низка нерозв'язаних у правовому полі проблем організаційного та практичного характеру щодо дотримання законності під час досудового розслідування. Вирішення цих проблем тісно пов'язане з питанням гарантій законності досудового розслідування, які можуть розглядатись як фактори, які позитивно впливають на забезпечення законності, визначають передумови та умови її дотримання.

Вважаємо, що систему гарантій законності під час досудового розслідування мають складати: засади кримінального провадження; процесуальна форма прийняття рішень, а також їх реалізація; визначені законом процесуальні дії слідчого, органу досудового розслідування, суду та судді, у провадженні яких перебувають матеріали кримінального провадження; установлені законом процесуальні дії інших службових осіб органів державної влади, які виконують свої контрольно-наглядові функції (нагляд прокурора за додержанням законів при проведенні досудового розслідування у вигляді процесуального керівництва досудовим розслідуванням, судовий контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні); дії інших учасників кримінального провадження, пов'язані з оскарженням рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування; установлені законом строки для виконання процесуальних рішень; заходи юридичної відповідальності.

Висновки. Отже, роль прокурора в додержанні законності в кримінальному провадженні має величезне значення не лише для врегулювання діяльності сторони обвинувачення, а й для захисту прав і свобод інших учасників кримінального провадження, недопущення порушень процесуального закону. З метою недопущення порушень законності прокурор має створювати правові умови, що об'єктивно унеможливають порушення дії законності шляхом накладення санкцій на тих суб'єктів провадження, які схильні до порушення законності, а також культивувати такий тип правосвідомості, якому не властиве намагання уникати вимог законності.

Список літератури

1. Захарова О. С. Законность в юрисдикционной правовой сфере / Правовая наука и реформа юридического образования : сб. науч. трудов. Вып. 21: «Правовой нигилизм» и «чувство законности в России»: соотношение, значение, формы / под ред. Ю.Н. Старилова. Воронеж : Изд-во ВГУ, 2007. С. 70-79.
2. Ковтун Н. Я. Процессуальные нарушения, обуславливающие возможность возвращения уголовного дела прокурору. Уголовный процесс. 2006. № 8. С. 26-29.
3. Печенкін І. Нагляд за додержанням законів органами внутрішніх справ при прийнятті та вирішенні заяв і повідомлень громадян про злочини. Право України. 1999. № 2. С. 44-47.
4. Мичко М. І. Проблеми функцій і організаційного устрою прокуратури України: дис. ... докт. юрид. наук. Харків, 2001. 376 с.
5. Рибалко Г. С. Правозахисна діяльність органів прокуратури України: монографія. Харків, 2014. 208 с.
6. Печников Н. П. Проблемы теории и практики прокурорского надзора в современных условиях : конспект лекций. Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. 60 с.
7. Юсуфов В. В., Манівлець Е. Є. Забезпечення прокурором законності у стадії порушення кримінальної справи. Теорія та практика кримінального судочинства : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 20, 21 трав. 2011 р.). Харків: Титул, 2011. С. 73-75.

8. Трагнюк Р. Р. Прокурорський нагляд за додержанням законів, що забезпечують права обвинуваченого : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2003. 218 с.
9. Назаров В. В. Обмеження конституційних прав людини в кримінальному провадженні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2009. 36 с.
10. Молдован В. В. Молдован А. В. Порівняльне кримінально-процесуальне право : України, ФРН, Франція, Англія, США : навч. посібн. К. : Юрінком Інтер, 1999. 400 с.
11. Желтобрюхов С. П. Прокурорский надзор как гарантия законности в Российском государстве (проблемы теории и практики): Автореф. дис... канд. юрид. наук. Саратов, 1999. 27 с.
12. Боннер А. Т. Законность и справедливость в правоприменительной деятельности. М. : Российское право, 1992. 320 с.
13. Котюк І. І. Відмова від засади законності – шлях до беззаконня. Юридичний вісник України. № 5. 2-8 лютого 2018. С. 12-13.
14. Что стоит за повальными обысками у бизнеса, которые идут по всей Украине. URL : <http://ua-banker.com.ua/articles-and-analytics/criticism/29361>.
15. Права людини в Україні – 2017. Доповідь правозахисних організацій / О. М. Павліченко, О. А. Мартиненко / Українська Гельсінська спілка з прав людини. Київ, 2018. 92 с.

Стаття надійшла 25.03.2019 р.

К. Г. Шановалова, аспірантка
Варненський вільний університет
імені Черноризця Храбра
к.к. Чайка, Варна, Болгарія, 9007

РОЛЬ ПРОКУРОРА В СОБЛЮДЕНИИ ЗАКОННОСТИ ПРИ ОГРАНИЧЕНИИ КОНСТИТУЦИОННЫХ ПРАВ И СВОБОД ЧЕЛОВЕКА В УГОЛОВНОМ ПРОИЗВОДСТВЕ

Резюме

Исследован вопрос процессуальной деятельности прокурора по соблюдению законности в уголовном производстве; проанализированы вопросы ограничений и нарушений конституционных прав и свобод в досудебном расследовании, гарантий законности досудебного расследования, разработаны конкретные предложения по совершенствованию действующего законодательства.

Ключевые слова: уголовное производство, законность, прокурор, органы расследования, процессуальные гарантии.

K. G. Shapovalova, Graduate Student
Varna Free University
of Chernorizets Khrabr
kk Seagull, Varna, Bulgaria, 9007

ROLE OF THE PUBLIC PROSECUTOR IN COMPLIANCE OF LAWS WITH LIMITATION OF CONSTITUTIONAL RIGHTS AND FREEDOMS OF HUMAN IN CRIMINAL PRODUCTION

Summary

The question of the procedural activity of the prosecutor on the observance of legality in criminal proceedings; analyzed the issues of restrictions and violations of constitutional rights and freedoms in the pre-trial investigation, guarantees of the legality of the pre-trial investigation, and developed specific proposals for improving the existing legislation.

Key words: criminal proceedings, legality, prosecutor, investigation bodies, procedural guarantees.